

MAKEDONSKO SONCE

M

еја интервју

**МАСАР ОМЕРАГИЌ, ДИРЕКТОР НА
МЕЃУГРАДСКАТА АВТОБУСКА СТАНИЦА**

СО ЗАРАБОТЕНО ЕВРОПА ЈА

ТО ВО МАКЕДОНИЈА ДОНЕСОВМЕ ВО НЕА

Масар Омерагиќ е роден на 16 ноември 1969 година во Скопје, во семејство кое повеќе генерации опстојува во градот. Неговото семејство се карактеризира со спортски дух и непогрешлив инстинкт за успешен бизнис. Средно училиште завршува во "Никола Карев", а во текот на студиите активно и професионално почнува да се занимава со фудбал, играјќи во повеќе македонски клубови, како "Слога Југомагнат", "Силекс", "Балкан". Денес е член на Управниот одбор на Фудбалската федерација на Македонија.

Десетина години веќе е вклучен во семејниот бизнис, чија основна дејност е транспортот. Неодамна нивната фирма "Руле турс" донесе одлука да биде пример за домашните и за странските инвеститори. Имено, на јавниот тендер го добија правото на десетгодишно концесионирање со Меѓуградската автобуска станица, а тој е именуван за нејзин директор. Амбициите и идеите се преточуваат во реалност која се отсликува во новиот репрезентативен објект, каде што деловноста на Омерагиќ ги достигнува европските стандарди. Цел му е да ги надмине.

■ Разговорот го водеше: **Силвана БЛАЖЕВА**

Конечно, главниот град во државава има нешто со што може да се гордее и да се споредува со европските метрополи во кои важат строги стандарди и критериуми. Руглото кое до неодамна беше речиси дел од централното градско подрачје, Вие го облагородивте. Господин Омерагиќ, директор на новата Меѓуградска автобуска станица, како дојдовте на идеја да се јавите на тендерот, кој градот го распиша за овој објект?

ОМЕРАГИЌ: Досега Скопје имаше најлошо уредена и најнефункционална автобуска станица, за која слободно може да се каже дека претставуваше ругло какво што речиси нема во потесниот регион на Балканот. Одамна ја разгледувавме идејата како да се организира репрезентативна автобуска станица во Македонија. Причина за тоа е што нашата семејна фирма "Руле турс" спаѓа меѓу пионерите кои во државава го реализираа приватниот меѓународен транспорт, всушност ние веќе 15 години успешно работиме во оваа фела. Сметам дека градските власти направија одличен потег кога решија да создадат нова автобуска станица, за која имаа соодветна локација. Со новиот објект ќе можат да се задоволат барањата на граѓаните-патници, како и потребите на домашните и на странските транспортери. Со години соработуваме со автобуските станици во земјите каде што сообраќаат нашите автобуси, имавме можност да работиме така како што би требало со правилно функционирање на еден ваков објект. Така, решивме да аплицираме на тендерот и со концесионирањето на овој објект во дело да ги преточиме нашите идеи.

 Познато е дека Вашата понуда беше единствена и едногласно прифатена од сите членови на Комисијата. Во моментот сè уште стои недоразбирањето меѓу "Пролетер" и градот, кој треба да ја даде последната понуда. Дали Вие ќе се вклучите во преговорите, или тоа не е Ваш проблем?

ОМЕРАГИЌ: На македонската јавност и е добро познато дека овој тендер беше една од најтранспарентно напра-

вените работи во државава. Секој кој имаше намера или кој беше заинтересиран да работи со автобуската станица можеше да се пријави и да учествува на јавниот тендер. На пример, ние со месеци се подготвувавме за него. Отворањето на понудата беше јавно, пред телевизиските камери и пред новинари од сите медиуми. Комисијата составена од 12 члена, што значи дека во неа имаше претставници од сите политички партии кои се во градското Собрание, сметаше дека нашата понуда ги има сите потребни predispozicii, дека е најрегуларна, по што беше до-несена едногласна одлука десетгодишното концесионирање со автобуската станица да ѝ се додели на "Руле турс". Според договорот, ние како претпријатие ги исполниме сите преземени обврски кон Градот. Посочувате на недоразбирањето меѓу Градот и "Пролетер". Непобитен факт е дека доколку "Пролетер" сакаше, односно го имаше потребниот капацитет и неопходниот квалитет во извршувањето на оваа дејност, можеше да се јави на тендерот, особено затоа што веќе една година се зборува дека ќе се гради автобуската станица. Очигледно е дека тие имаат многу нерасчистени работи со транспортерите, како и одредени свои внатрешни проблеми. Навистина е неразбирливо тоа што сега сакаат да предизвикаат некакви тензии, но сè тоа со "Пролетер" ќе мора на соодветен начин да си го реши Градот.

 Што за Вас би значело доколку се пролонгира решавањето на овој спор, состојба во која ќе функционираат две автобуски станици? Постои ли некаква можност да се поништи склучениот договор и какви негативни последици тоа би Ви предизвикало, ако се има предвид колку веќе вложивте?

ОМЕРАГИЌ: Секој деловен човек, без оглед на висината на износот кој го вложува во бизнисот, нормално е во рамките на законот и да се обезбеди, да се заштити со одредени мерки. Ние немаме ништо со "Пролетер", тоа многу јасно е зацртано меѓу "Руле турс" и Градот. Договорот за концесионирањето со автобуската станица е прецизен, концизен, точка по точка разгледуван и прифатен од двете страни. Според тоа, воопшто не постои шанса новиот објект на Меѓуградската автобуска станица да биде затворен. Пред извесно време беше денационализиран поголемиот дел од земјиштето на коешто се наоѓа старата автобуска, а Еврејската заедница веќе најави дека на 11 март ќе се постави камен-темелник на Музејот на холокаустот, кој ќе се гради токму на таа локација. Поточно, денационализираното земјиште и е вратено на Еврејската заедница. Потоа, познато е дека таа станица е привремен објект. Поради огромните долгови кои "Пролетер" ги има кон сите транспортери во државава само е прашање на време кога старата автобуска станица ќе се затвори, што е и неминовно. Оваа непријатна обврска на себе ќе мора да ја преземе Градот и ова прашање да го реши во рамките на законот кој е над секој и сите мораат да го почитуваат. Законот на Град Скопје и Законот за патен сообраќај се многу јасни и тие кажуваат дека може да постои и да функционира само една автобуска станица, за која локацијата и одобрението за работа ги дава Градот.

Сите знаеме каков хаос владееше додека "Пролетер" штрајкуваше 4 или 5 месеци. Треба да сфатат дека помина времето на монополите, особено не можат да бидат единствени во нешто во што се покажаа како неуспешни, затоа што денешната пазарна економија ги јаде таквите и за нив нема место во коректниот бизнис. Така, колку што побрзо "Пролетер" успее да се пренасочи и влезе во овие текови, подобро и поделовно ќе работи. Што се однесува до "Пролетер" како транспортно претпријатие, можеме да му понудиме исти услуги и права, кои важат и за другите транспортери.

Можете ли да ја претставите автобуската станица? На кој начин и со какви содржини таа ќе работи, односно какви новини ќе воведете? Што ќе им понудите на корисниците на Вашите услуги?

ОМЕРАГИЌ: Пред сè, и на прв поглед може да се забележи репрезентативноста и функционалноста на самиот објект и просторот за автобусите. Не е потребно да се прави споредба, затоа што сега станува евидентно дека старата личела на сè само не на автобуска станица. Уште при влезот се соочувате со пријатен амбиент, климатизирани простори, повеќе шалтери за да не се создава гужва при купувањето билети, доволно голема гардероба за да ги опслужи сите потреби, непосредно пред патувањето патниците можат да ги користат клупите во холот и преку големите видео-бимови во секој момент да имаат преглед на дестинациите, времето на поаѓање и на доаѓање на автобусите, чекалната е поделена на три дела со оддел за пушачи, за непушачи и за мајки со деца во кој се наоѓа и тоалет со бања, а исто така, има и ресторан. Во секој сегмент од објектот ѝ се посветува исклучително внимание на хигиената. Во автобуската постои и електронско, со камери, и 24-часовно физичко обезбедување, а тоа значи дека на патникот му се нудат сигурност и безбедност, но воедно и удобност, главните предуслови за пријатно патување. Во самиот објект има триесеттина простории кои можат да се користат за разни дејности, така што сигурно некои ќе бидат наменети за угостителство со брза храна, Интернет-

кафе, продавници... Бидејќи ќе се придржуваме до европските стандарди каде што на автобуските станици важат одредени правила на однесување, така и на нашава ќе мора да се почитува нејзиниот дневен ред. Имено, на пероните нема да се дозволува слободен проток на лица, затоа што тоа не е место каде што слободно може да се шета, кој сака кого сака да испраќа и да дочекува, да се продава сè и сешто. Знаете, може да се случи според редот на возење во ист термин да поаѓаат и 10 автобуси и сите, да речеме 500 патници некој да ги ис-

праќа, што ќе значи хаос, а воедно и можност за секаков вид разбојништво и не дај боже некаква несреќа. Одредени граѓани реагираат на воспоставениот ред во патниот сообраќај, но ако некој кој не е патник сака некој да го испрати до автобусот ќе мора да го купи перонскиот билет. Оддалеченоста од вратата на холот до автобусите е 10 метри, пријатно место за поздравување. Според капацитетот на автобуската станица, дневно можеме да опслужуваме околу 400 автобуси и во моментов тоа ги задоволува потребите.

ОМЕРАГИЌ: Многу јасно, па оваа Македонија е државата во која ние генерациски семејно и деловно опстојуваче и така ќе продолжиме. Имаме фирма која е основана, која се развивала и успеала успешно да работи токму тука во Македонија, затоа што државата и нашата деловност тоа ни го овозможува. Тоа што го заработивме во Македонија ние повторно го вложуваме во неа. Премиерот Бучковски најави дека 2005 година ќе биде година на инвестиции. Мислам дека за да ни тргне работата во таа насока ќе мора прво ние домашните фирми да дадеме пример, кој ќе им покаже на странците дека во државава се инвестира без страв. Не можеме да очекуваме некој да дојде од надвор, да ни ги "подари" парите, а ние да му продаваме памет. Во секој случај ние добро промислено се нафативме на оваа тешка работа. Станува збор за голема инвестицијата и убеден сум дека со максималниот ангажман на сите

Господине Омерагиќ, во Ваша надлежност останаа и 17 дуќани. Според капацитетот на станицата и зголемиот обем на дејностите, дали тоа значи дека планирате и нови вработувања?

ОМЕРАГИЌ: Ние како концесионери на автобуската станица не смеете да ги продаваме дуќаните, така што сè уште размислуваме што ќе правиме во однос на намената на некои од нив, а сигурно е дека дел и ќе дадеме. Сепак, обемна работа е и тоа да го преземеме на себе, а ние немаме намера премногу да се шириме во дејности, кои не соодветствуваат со транспортот, кој е наша специјалност. Секако дека ќе има нови вработувања, меѓутоа би било неблагодарно сега да кажувам некакви бројки, затоа што анализите и сондажите ќе покажат кога е времето колкав и каков кадар да се вработи.

Денес кога речиси сите, како домашните така и странските бизнисмени, избегнуваат да инвестираат во Република Македонија, Вие решивте да го направите токму спротивното. Зошто?

нас ќе ги совладаме предизвиците и успешно ќе работиме, во едно оправдувајќи ја и одлуката за ваквиот деловен потег. А какви што се Омерагиќи, кога нешто ќе решат да почнат обично до крај и го сработуваат.

Дали според Вас, политиката толку многу е инволвирана во бизнис круговите или тоа не е правило кое може да важи за секој случај? Може ли во оваа држава чесно да се работи и да се заработи, за што и Вие сте пример?

ОМЕРАГИЌ: Мислам дека кога станува збор за она нормално деловно работење повеќето случаи добиваат своја конотација токму од некакви исконструирани афери отколку што навистина има вистина во сè што се кажува. Неминовно е во една релативно млада држава, а се случува и во оние старите, нешто да е поврзано и со политиката, односно со одредени политички кругови, но се знае и кој и со кого. Но, во Македонија има многу луѓе кои работат чесно. Не знам зошто некој упорно сака генерално да создаде слика дека во Македонија може да се заработи само на нечесен начин. Тоа не е вистина, затоа што ние имаме поголеми, средни, помали успешни фир-

ми. Меѓутоа, како народ сме подложни на шпекулациите и сомневањата, како тоа да ни се основните дејности. Тогаш кога ќе го надминеме овој проблем и нема постојано да размислуваме како на комшијата да му умре козата, мислам дека ќе биде многу полесно и за оние кои работат, но и за тие што инвестираат. Не е нормално да се нема проблеми во работењето, но така е секаде. Не е коректно, па ние сè да поврзуваме со нечесност.

Семејството Омерагиќ е добро познато во деловните кругови. Тоа одамна се занимава со приватна дејност. Секој член има своја потесна специјалност. Вашата мајка ги постави темелите на семејниот бизнис, потоа во свои раце конците ги презеде татко ви... Бизнисот Ви е во генот?

ОМЕРАГИЌ: Од 1984 година моето семејство се занимава со приватна дејност, поточно тогаш мајка ми го отвори својот бутик "Азаро", со што беа поставени и темелите на семејниот бизнис и трасирана насоката во која ќе се движиме. Неколку години подоцна, во 1991 година татко ми се насочи кон сосема друга област и ја основа "Руле турс", каде што со години работам заедно со него. Брат ми е сопственик на видеотеките "Блак бастер". По сè изгледа, во крвта и во генот ни е бизнисот, но на сите основен и семеен ни е транспортот. Локомотивата која ни го движи бизнисот во вистинските води бил и сè уште е татко ми. Ние учиме од него, а како и секогаш доаѓа време и младите да направат нешто.

Автобусите на семејната фирма "Руле турс" сообраќаат до сите дестинации на просторите во поранешна Југославија. Во Словенија, Вашиот вујко се занимава со иста дејност. Дали тоа значи дека директорот на Меѓуградската автобуска станица ќе прави некакви отстапки за најблиските или преку нив ќе ја докажете својата деловност?

ОМЕРАГИЌ: Кај мене нема ниту најблиски, нити најдалечни. Кога веќе сте на позиција да раководите со еден ваков објект каде што ќе морате преку максимална деловност и правичност да работите за да имате успех, тогаш е јасно дека правилата се универзални и принципите ќе важат за сите корисници на услугите на автобуската станица, при што ќе се почитува една иста генерална политика. Никој не е и нема да биде повластен, најмалку привилегиран. Пример за тоа е веќе начинот на кој автобуската соработува со "Руле турс". Во договорите кои ги склучуваме со транспортерите се предвидени исти права и обврски, кон кои и тие и ние мораме подеднакво да се придржуваме. Мислам дека тоа ќе биде и еден од главните предуслови за нашата успешна соработка, затоа што досега транспортерите беа обременети со многу непотребни работи и проблеми кои ги предизвикуваа луѓе, би ги нарекол елементарна непогода во транспортот, кои направија многу штета, поттикнаа кавги со што ги донесоа до степен да кубурат со финансиски средства, што значи и со опстојувањето.

Во денот минувате и двојно работно време на автобуската. Како тоа се одразува на Вашето семејство, односно како се прифаќа Вашата исклучителна ангажираност?

ОМЕРАГИЌ: Во принцип, во транспортот е невозможно да се востанови некакво фиксно работно време. Меѓутоа, со

него се занимавам со години и воопшто не ми претставува некаква тешкотија или проблем затоа што тоа секогаш било дел од животот на моето семејство. Би рекол дека ми е задоволство да работам со еден ваков објект, за што добивам сестрана поддршка од најблиските, а тие ќе бидат и најстрогите критичари на постигнатите резултати.

Млад и успешен деловен човек. Кој е Масар Омерагиќ, некогашниот фудбалер, а денешен...? По Вашите стапки, но во друг спорт, почнува и синот.

ОМЕРАГИЌ: Потекнувам и од спортска фамилија. Татко ми бил ракометар, брат ми каратист, поголемиот син засега рекреативно спортува тенис, а јас сум поранешен фудбалер на "Слога југомагат", потоа играл во "Балкан", за "Силекс". Веќе активно не се занимавам со фудбалот, а мојата моментна спортска преокупација е член на Управниот одбор на Фудбалската федерација на Македонија. Еднаш инфицираниот од вирусот спорт тешко дека може да се излекува.

Господине Омерагиќ, какви се Вашите идни планови?

ОМЕРАГИЌ: Прва и основна задача и цел во моментот, но и во иднина, ни е да успееме автобуската станица континуирано да функционира квалитетно, на највисоко можно ниво според европските стандарди, затоа што нашиов град и државава тоа го заслужуваат. Верувам дека ќе забораваме на синдромот да не го почитуваме тоа што е наше. Сега веќе можеме да се пофалиме дека ја имаме најубавата автобуска станица во Европа, за која ќе направиме сè и да остане таква.